

Gjennemførelse vilde have paa den offentlige Undervisning. Paa de lavere Trin af Undervisningen er jo Regning et af de Midler, hvorved man navnlig søger at vække de Unges Tænkning; men Regneundervisningen henter jo for en stor Deel sine Opgaver fra vort Maal- og Møntsystem. Men hvorledes skulde man kunne lære Logik af et System, der er saa ulogisk, saa vilkaarligt og fornuftstridigt som vort nuværende System; hvorledes skal man ad den Vej kunne stærke de Unges Tænksevne? Hvorledes, for at tage et Exempel, skal man kunne gøre Noget forstaaeligt, hvorfor man har Fællesnavnet Tonde ikke alene for flere forskellige Nummaal, men tillige for en Vægtbestemmelse, et Flademaal og et Værdimaal? Selv om en saa simpel Ting som et Pund kan man ikke meddele Noget en klar Forestilling, naar man ikke har et Vægtlød ved Haanden. Væser man efter i Loven, faaer man at vide, at et Pund er = 500 franke Grammer, men hvad en Gram er, lader Loven forblive en Hemmelighed, og jeg betvivler ogsaa, at Fleertallet af Almuelærere veed, hvad det er. Det vil jeg tillade mig at henlede den ærede Cultusministers Opmærksomhed paa, at man ikke kan lære Noget at gøre rigtige Slutninger ved Hjælp af det Arimelige og Vilkaarlige, ved Hjælp af Noget, som i sit Væsen strider mod sund Sands, og om hvilket der ikke engang kan siges, at der er Methode i den Galskab. Dette skulde jeg have belyst nærmere, hvis ikke den ærede Formand paa sin rigorøse Maade havde afbrudt mig.

Formanden: Seg maa anmode det ærede Medlem om her i Salen at afholde sig fra at kritiserer min Optræden eller at tillægge den Benævnelser.

Fallefen: Henter man derimod sine Exempler fra et System, som har et Udgangspunkt fra et System, som i og for sig er følgerigtigt, og som med Lethed og Klarhed træder frem for Forestillingen, saa vil man finde et vigtigt Hjælpemiddel der, hvor man tidligere fandt en Hindring.

Af, hvad jeg nys nævnte, fremgaaer, at der af den omhandlede Sag er særdeles vig-

tige Sider, som slet ikke ere berørte i Betænkningen. Hertil kommer endnu, at det historiske Moment, som ogsaa har Betydning, er aldeles forbigaaet. Man faaer slet ikke at vide, at dette System allerede er indført i 14 Stater. Det findes nemlig i Franrig, Belgien, Nederlandene, Italien, Spanien, Portugal, Brasilien, Grækenland, Pavestaten, Mexico, Chili, Ny Granada og i de sydamerikanske Republiker; desuden deeltvis i Schweiz og Baden. Forslag om dets Indførelse er i 1866 forelagt for Repræsentationen i Nordamerika; det russiske Videnskabsernes Academi har nylig udtalt sig eenstemmig for dets Indførelse i Rusland; i Østerrig er man for Dieblisset beflæstiget med at udarbejde et Forslag om dets Gjennemførelse o. s. v. o. s. v. Da Systemet saaledes er indført i mange Stater, vilde man jo kunne have skaffet righoldige Oplysninger tilveie om, hvilke Fremgangsmaader man der har fulgt, og om hvorledes man der er kommen ud over Banfælligheder og Ubegvemmelighed. Man vilde kunne have faaet Bessked paa Meget, som Commissionen nu lader henstaae uoplyst. Der turde altsaa være god Føie til at ønske denne Sag paany overgivet til en Commission. Naar jeg har tilladt mig at foreslaae, at nogle af Rigsdagens Medlemmer skulle have Sæde i Commissionen, saa er det, fordi den senere Tid synes at have vist, at de Commissioner, hvori Medlemmer af Rigsdagen have Sæde, arbejde med en Energi og en Grundighed, der ere vel stikfede til at udrydde den gamle Tradition, at det at overgive en Sag til en Commission er det Samme som at tage den afstve — en Tradition, der virkelig ikke har faaet noget Ulivskaar ved den afgivne Betænkning. Det gaaer ikke an, alene støttet paa denne Betænkning, at styde Sagen tilfide, en Sag, som man andetsteds næsten tillægger samme Vigtighed som Jernbaner, Telegrapher og Dampmaskiner, — ja, den ærede Indenrigsminister ryster paa Hovedet, men han vil kunne see af Forhandlingerne i de internationale Møder om denne Sag, at man netop der har draget en lignende Parallel som den, jeg her har tilladt mig at bruge. Det gaaer, som sagt, slet ikke an at styde